

Onder embargo tot na het uitspreken van deze tekst

BIJDRAGE FRACTIE PVDA VENLO

ALGEMENE BESCHOUWINGEN BEGROTING 2020-2023

Voorzitter, deze begrotingsbehandeling is een mooi moment om de stip aan de horizon te bepalen. Zijn we nog wel op de goede weg houden we voldoende rekening met actualiteiten.

1. De financiële basis op orde

Bij de start van deze raadsperiode had de gemeente grote, oplopende tekorten. We hebben toen lastige keuzes gemaakt en de financiële spelregels werden aangescherpt. Vz. we staan er nu onverwachts beter voor. Het vermogen is positiever dan verwacht en de financiële doelstellingen zijn bereikt. Voorliggende programmabegroting is hier helder over.

We zien terug dat er weer wat ruimte is om werk te maken van de maatschappelijke opgaven en ambities. Er zit weer wat vlees op de botten. Daar zijn we blij mee. We moeten de stad niet onnodig op slot houden. We moeten kunnen doen wat noodzakelijk is. Maar behoedzaamheid blijft geboden.

We kunnen op hoofdlijnen **instemmen met deze begroting, maar wel met kanttekeningen** en afhankelijk van de reacties op onze betoog met concrete **aanpassingsvoorstellen** in de 2^e termijn. We zoeken enige rek voor enkele belangrijke zaken, omdat er meer kan en moet dan nu wordt voorgesteld.

2. De financiële basis op orde, maar toch nog zorgen

We hebben toch enige zorgen over de financiën. We kunnen niet blijven bezuinigen op niet-wettelijke taken om de begroting sluitend te krijgen. Het risico is dan aanwezig, dat een eigen, lokale kleur geven aan wat de gemeente doet niet meer mogelijk is doordat deze taken verdwijnen. Het kan niet zo zijn, dat de gemeente nog uitsluitend een vooruitgeschoven post van de rijksoverheid is.

Daarnaast speelt dat we steeds moeten bijplussen voor de begroting van instellingen, die vallen onder gemeenschappelijke regelingen, zoals de Veiligheidsregio (liefst 4,5 ton in deze begroting) en de BSGW. Voorzitter het gaat dan om heel veel geld, dat beperkt de speelruimte van deze raad om andere afwegingen te maken. **We laten graag eens onderzoeken hoe onze uitgaven voor deze organisaties zich verhouden tot uitgaven in andere regio's.**

Maar we moeten ook oppassen voor verschraling van de kwaliteit van de zorg als we opnieuw en dieper bezuinigen op de zorgkosten. En een toename van de zorgbehoeften en stijgende wachtlijsten sluiten we in de komende jaren niet uit door de nog altijd groeiende en complexer wordende zorgvraag.

We kunnen niet blijven pappen en nathouden. Het moet anders. Het huidige kabinet met de regeringspartijen VVD en het CDA weigert met structureel geld over de brug te komen. Moeten de gemeenten na de boeren, de bouw en het onderwijs met hun groot materieel naar het Malieveld uitrukken om meer kracht te zetten bij hun noodkreet voor meer geld voor de zorg. De PvdA vraagt het college om zichtbaar aan te sluiten in de rij van gemeenten, die

voor structureel geld al bij Den Haag hebben aangeklopt of dit nog zullen doen. **College, bent u daartoe bereid.**

3. Waar we tevreden over zijn

We zijn blij, dat de programmabegroting ruimte biedt om de bouw van een nieuw zwembad op de huidige locatie voor te bereiden En de aanleg van extra hockeyvelden om de fusie van verenigingen te faciliteren en te werken aan de clustering van sportparken. Wij hebben hebben wel kanttekeningen bij de clustering. Eerder hebben we aandacht gevraagd voor de segregatie in de sport c.q. het ontstaan van witte en zwarte clubs. En dat hebben we geweten...

Combinatiefunctionarissen moet vooral organisaties ondersteunen, die het moeilijk hebben. De PvdA weet niet of dit ook het geval is. We hebben het college gevraagd naar hun huidige inzet, maar hebben een nietszeggend antwoord ontvangen.

Bij de besluitvorming over de sportvisie en het accommodatiebeleid op 13-11 gaan we zo nodig nader in op onze opvattingen.

Ook het schrappen van de eenmalige, generieke korting op de subsidies in 2020 heeft onze instemming als ook de investeringen op ruimtelijk fysieke en sociaal-economisch terrein.

We zijn blij met de extra middelen om de achterstand in groenonderhoud in te lopen, maar het is slechts een eerste aanzet. Er is hiervoor structureel veel meer geld nodig.

We begrijpen, dat in het extra budget voor groenonderhoud geen ruimte zit voor de (voorbereiding van de) noodzakelijke vervanging van bomen vanwege de kastanjabloedingsziekte. We hebben ook

gehoord, dat de dekking van de kosten van vervanging zoals vermeld in de begroting 2019 technisch niet mogelijk blijkt. Wij vragen het college om in elk geval te zorgen voor vervanging van deze bomen in deze raadsperiode en vragen steun van de raad om hier z.s.m. een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

College, kunt u toezeggen hiervoor met een nieuw voorstel te komen?

Duurzaamheid en vergroening zijn voor Venlo van groot belang. We moeten slim gebruik maken van financiële bijdragen van derden. De vergroening dient meer dan nu het geval is uitgangspunt te zijn bij de uitwerking van projecten, bijvoorbeeld bij de ondertunneling van de Vierpaardjes, de uitbreiding van de haven, de bouw van maatschappelijk vastgoed zoals het nieuwe zwembad, de (ver)bouw van scholen en sportaccommodaties en de clustering van sportparken. **Wij gaan voor vergroening van de binnenstad en de vergroening in andere projecten (met steun van de provincie middels o.a. het bomenplan) en komen hierover in de 2e termijn samen met andere fracties met een motie.**

4. Waar we nog niet tevreden over zijn

Een aantal besluiten om te bezuinigen zijn verleden jaar slecht ontvangen door de samenleving en hebben tot veel onrust geleid. De PvdA wil twee besluiten op grond van de verbeterde financiële situatie in 2020 tegen het licht houden en geheel of deels heroverwegen:

1. Het definitief schrappen van bezuinigingen op de **subsidies**, waardoor er veel onrust wordt weggenomen bij het verenigingsleven en instellingen. Hierdoor is een open

discussie over de herijking van het beleid mogelijk. Het mes moet van tafel. We vragen wat de raadsfracties hiervan vinden en komen hierop graag terug bij de kadernota 2021;

- 2. Het in 2020 bij de uitwerking van de financiële taakstelling van 1.3 miljoen euro voor het sociale domein** bezien of deze opdracht haalbaarheid en wenselijk is. We betwijfelen dit laatste en vrezen een voor een te grote impact op de niet-wettelijke taken binnen dit domein. **We willen als raad vooraf instemmen met de invulling en de gevolgen van deze taakstelling. Zijn de andere fracties het met ons eens?**

Met betrekking tot de voorgestelde bezuiniging van ruim een half miljoen euro op het armoedebeleid en de schuldhelpverlening: Natuurlijk zien wij ook, dat uitkeringen dalen, maar dat kan snel verkeren, als de economie in een terugval geraakt. De (verborgen) armoede en de schulden zijn nog groot ook bij o.a. werkenden armen. De problematiek wordt steeds ingewikkelder. Nog te veel kinderen in Venlo leven in armoede. Voedselbanken zijn overvraagd.

Schrappen van deze gelden betekent echter niet dat er nu wordt bezuinigd op de individuele ondersteuning. Het is en blijft een open einde financiering. Iedereen in armoede die wij weten te bereiken krijgt het komende jaar de ondersteuning die wij bieden. Maar lang niet iedereen is in beeld of wordt met het huidige beleid bereikt. Er is veel “verborgen en stille armoede”. We vinden het belangrijk, dat Venlo regionale koploper wordt als het gaat om de hulp aan inwoners, die in armoede en/of met schulden leven. Hiervoor is nog een weg te gaan. Maar laten we die weg opgaan en dit beleid kwalitatief verbeteren. Volgende maand bespreken we in deze raad de aanbevelingen naar aanleiding van actueel onderzoek naar

armoede en schulden in deze gemeente. Benodigde extra maatregelen en daaraan verbonden kosten zijn dan pas helder in beeld. Waar wij dat nodig vinden zullen we op dat moment met onderbouwde begrotingswijzigingen komen om het armoedebeleid te verstevigen. Wel steunen we nu al de motie van EenLokaal om niet bestede gelden van stichting Leergeld en Jeugdfondsen Venlo in te zetten voor de bestrijding van verborgen armoede via scholen.

We verwachten meer gebruik van de regelingen en dus ook meer kosten door de verbetering van de communicatie over het armoedebeleid en over schuldhulpverlening. Enkele jaren geleden was dat ook het geval (bij de campagne Wil Verder). De verbetering van de communicatie dient echter uit meer te bestaan dan een begrijpelijk taalgebruik. Er is ook een open en erop af benadering nodig om arme inwoners en/of inwoners met schulden te bereiken.

Er is ook meer geld nodig voor de aanpak van de schuldhulpverlening. Jongeren met schulden hebben zelden toegang tot de reguliere schuldhulpverlening vanwege de aard en hoogte van hun inkomen. We werken daarom samen met de SP aan een initiatiefvoorstel voor een aanvullende aanpak. Dit voorstel zal nog dit jaar aan de raad worden aangeboden. Kan de wethouder toezeggen dat de daarvoor benodigde gelden, naar verwachting 2 ton, beschikbaar zijn binnen het resterende armoedebudget zodat deze aanpak van de grond komt?

Voorzitter, de PvdA staat een kwalitatief beter armoedebeleid voor met meer gebruik van de regelingen en we willen voorkomen, dat jongeren in het moeras van de schuldenproblematiek worden gezogen en hier niet meer uit kunnen komen.

De PvdA vraagt het college een onderzoek te doen naar de huidige ziektekostenverzekering voor uitkeringsgerechtigden. Deze wordt

voor deelnemers duurder door de afnemende korting op de premie en de lagere gemeentelijk tegemoetkoming voor de aanvullende verzekering. Het is nodig meer geld uit te trekken voor deze verzekering, zoals ook medio dit jaar door de Adviesraad voor het Sociale Domein is geadviseerd. Dit advies is helaas niet door het college overgenomen.

De PvdA wil z.s.m. stoppen met de extra inzet van de sociale recherche bij de controle op bijstandsfraude. De opbrengst is niet conform verwachting. De vrijkomende middelen kunnen beter worden ingezet om de bezuiniging op armoedebeleid te schrappen.

5. De Samenlevingsagenda en middelen voor de Vastenavondkamp

In deze tijd is het noodzakelijk te focussen en echte keuzes te maken bij het benutten van de financiële ruimte in de begroting. Voor zover we weten is er geen extra geld voor de Samenlevingsagenda en de gebiedsontwikkeling in de wijk Vastenavondkamp.

De PvdA wil meer dan alleen bestaande middelen hiervoor inzetten. Er dient genoeg geld te zijn om ook strategische ingrepen in de ruimtelijk fysieke omgeving uit te kunnen voeren. Blijven die uit, dan wordt het niks met de Samenlevingsagenda en de vooruitgang van de Vastenavondkamp.

We zijn in dit kader benieuwd of de provincie in 2020 en verder blijft meebetalen aan de gebiedsontwikkeling in de Vastenavondkamp. En college, is er nu wel of niet gemeentelijk geld beschikbaar als basis voor de financiële steun van de provincie.

Waar staat het in de begroting benoemde risico voor. De PvdA wil de raad in de 2e termijn voorstellen een substantieel budget voor ruimtelijk-fysieke maatregelen vrij te maken. Wij hebben daarvoor ook dekking. De vraag aan de fracties is of dit wordt gesteund.

We zijn ook benieuwd naar de collegevoorstellen m.b.t. de Samenlevingsagenda. Over deze agenda en met name het proces en de opkomst op de buurtcafé's is al veel gezegd. Hoe het ook zij. Een ding telt, het bruist in veel dorpen en wijken en dit verdient ondersteuning. De PvdA-fractie vindt, dat niet alleen tijd en energie in operationele zaken en laaghangend fruit moet worden gestoken, maar dat er ook aandacht moet zijn voor de grotere problemen en strategische ontwikkelingen van dorpen en wijken.

6. Geen krimp, maar groei

Het CBS heeft voorspeld, dat het aantal inwoners in de gemeente de komende jaren niet krimpt, maar licht groeit. We willen op korte termijn van het college duidelijkheid wat dit voor Venlo betekent en hoe daarop door college en raad dient te worden ingespeeld. Met name willen we weten wat dit betekent voor de woningbouw en in het bijzonder de sociale woningbouw. We schatten in, dat in een hoog tempo in wijken en dorpen veel nieuwbouw nodig is en de bestaande woningvoorraad dient te worden aangepast voor starters en kleine huishoudens. Nu al is de huisvesting van lage en middenhoge inkomens in Venlo problematisch.

7. Tot slot

De PvdA dankt het college en de ambtelijke organisatie voor alle inspanningen om te komen tot een sluitende begroting en tot een meer financieel evenwicht in het sociale domein.

Venlo, 6 november 2019

Fractie PvdA Venlo